

Helsingin vammaisneuvoston kokous (9/2025)

Aika: Tiistai 4.11.2025 klo 13.31–16.06.
Paikka: Kaupunginhallituksen kokoustila, kaupungintalo 3. krs.
Osoite: Pohjoisesplanadi 11–13, Helsinki

Osallistuvat jäsenet:

Valtuustoryhmien edustajat:

Sirpa Puhakka Vasemmistoliitto, puheenjohtaja
Sari Menna Kokoomus (etäyhteys)
Arzu Caydam-Lehtonen SDP, varapj.
Erkki Helo SDP
Jan Huopainen Vihreät

Yhdistysten nimeämät jäsenet:

Liisa Syväsalmi-Boll Helsingin Kuurojen Yhdistys ry + tulkit
Sigrun Bessadottir, Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry
Kristiina Karhos varapj, Helsingin Invalidien Yhdistys ry
Sari Sepponen Kehitysvammatuki 57 ry
Ari Österberg Helsingin ja Uudenmaan Neuroyhdistys ry
Päivi Nikula Mielenterveysyhdistys Etappi ry
Aida Abdelgayed Neurovähemmistön Aktivistit ry + tukihenkilö
Susanna Haapala Kynnys ry
Mikko Remes Helsingin Reumayhdistys ry
Sirpa Halmela (varajäsen) Pääkaupunkiseudun Hengitys ry

Kaupungin toimialojen ja keskushallinnon pysyvät asiantuntijat:

Maria Tauriainen Kasvatus ja koulutus,
Taruliina Niemi Kaupunkiympäristö
Tiina Larva Kulttuuri ja vapaa-aika
Tove Nygård-Alanne Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi
Mauno Rönkkö Kaupunginkanslia

Muut kaupungin edustajat:

~~Titta Reunanen~~ kumppanuuspäällikkö, kaupunginkanslia
Hanna Ruohonen asiantuntija, kaupunginkanslia, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus neuvottelukunta

Vammaisneuvoston sihteeri:

Tiina Lappalainen asiantuntija, kaupunginkanslia

Vierailijat: Katja Rajaniemi, Helsingin työllisyyspalvelut
Kirsti Puronen ja Milja Mustonen Kaupunginkanslia henkilöstöosasto
Eija Pyyhtiä ja Rosa Pakarinen, Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Sirpa Puhakka toivotti osallistujat tervetulleiksi ja avasi kokouksen klo 13.31.

2. Osallistujien toteaminen

osallistujat esittäytyivät.

3. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin.

4. Muistion hyväksyminen

Edellisen kokouksen [muistio 8/2025](#) oli kokouskutsun liitteenä ja on liitetty vammaisneuvoston verkkosivuille. Muistio merkittiin tiedoksi.

Valittiin muistion tarkastajiksi: Erkki Helo ja Jan Huopainen.

5. Helsingin työllisyyspalvelut – täsmätyökykyisten ja vammaisten työllisyysasiat

Helsingin työllisyyspalveluja oli esittelemässä Helsingin työllisyyspalvelujen polkupalvelut-yksikön johtaja Katja Rajaniemi. Kaupungin työllisyyspalvelut on organisoitu vuoden 2025 alusta liikelaitokseksi ja palvelut organisoituvat ennakkolisiin, kohtaanto-, polku-, työnantaja- ja onnistumisen tukipalveluihin. Polkupalvelujen asiantuntijat auttavat asiakkaita työllistymään ja räätälöivät täsmätyökykyisten työnhakijoiden työnvälitystä, tukevat työkykyä, toteuttavat työvalmennusta ja monialaista palvelua sekä tukevat paluuta työelämään tai rakentavat kuntoutuspolkuja. Työllisyyspalvelun oman työn lisäksi kohderyhmälle myös ostetaan esimerkiksi räätälöityä valmennuspalvelua. Hankkeissa kehitetään mm. IPS-valmennusta (sijoita ja valmenna) sekä prosessia osatyökykyisten työllistämiseen. Työllistymistä edistetään myös palkkatuella, Helsinki-lisällä ja kaupungin omalla työllistämisrahalla. (esitys)

Aktiivisen keskustelun kuluessa vammaisneuvosto kysyi ja keskusteli työllisyyspalvelujen muutoksesta ja kehittämistarpeista sekä henkilöstön osaamisesta tunnistaa ja löytää toimintatapoja vastaamaan vammaisten ja pitkäaikaissairaiden asiakkaiden tarpeita. Vammaisneuvosto nosti esiin työllisyyspalvelujen yhteistyötarpeen erityisoppilaitosten opiskelijoiden työllistymisen tueksi sekä tiiviin yhteistyön tuetun työllistämisen palvelujen kanssa. Keskusteltiin myös täsmätyökykyisyyden ja osatyökykyisyyden käsitteistä, tarpeesta tunnistaa 16-vuotiaiden täsmätyökykyisyyttä ennen ammatinvalintaa sekä monialaisen palvelun tarpeesta esimerkiksi ammatillisen kuntoutuksen asiakkaille.

Keskustelussa todettiin, että Helsingin kaupungin toimialoilla pitää löytää kiinnostusta palkata täsmätyökykyisiä ja osatyökykyisiä työntekijöitä kaupungin tehtäviin. Palkkaamista varten on käytössä myös omaa työllistämisrahaa, joka mahdollistaa maksaa puolet noin 200 työllistetyn työntekijän palkasta vuosittain.

6. Kaupungin henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026–2029

Henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa vuosille 2026–2029 esitteli asiantuntija Kirsti Puronen ja keskustelua kirjasi HR-traineet Milja Mustonen Kaupunginkanslian henkilöstöosastolta, henkilöstön saatavuus ja työnantajakuva yksiköstä (esitys). Suunnitelmassa asetetaan tavoitteita ja 20 toimenpidettä, joilla kaupunki edistää henkilöstön tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta muun muassa monimuotoisessa rekrytoinneissa ja henkilöstösuunnittelussa sekä inklusiivisessa työ- ja johtamiskulttuurissa.

Vammaisneuvosto totesi keskustelun aluksi, että henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelma jatkaa hyvin edellisten esittelyn teemaa. Keskustelun kuluessa kysyttiin mm., onko Helsingillä seurantaa osallisuudestaan työsyryjinnän oikeustapauksissa. Sekä kysyttiin konkreettisista toimenpiteistä estää syrjintää ja edistää yhdenvertaisuutta kaupungin työssä. Työkaluina ovat käytössä mm. Sopuisasti Stadissa -opas, jolla edistetään turvallista tilaa ja ehkäistään epäasiallista käytöstä ja häirintää, Heti purku -malli, työkykyjohtamista, yhteydenotto työsuojeluvaltuutettuihin ja säännölliset henkilöstökyselyt, jossa kysytään työyhteisön ilmapiiristä, syrjinnän kokemuksista ja kerrotaan syrjinnän käsitteestä. Toimialat tekevät omat toteuttamissuunnitelmat kaupunkiyhteisen suunnitelman pohjalta.

Keskustelussa vammaisneuvosto ehdotti lisäämään toimenpiteeksi myös työaikajärjestelyjä ja -joustoja, jossa huomioidaan työntekijöiden omaishoidon tai osatyökykyisyyden tilanteet. Lisäksi ehdotettiin lisättäväksi tietoisuutta kohtuullisten mukautusten toteuttamisesta. Vammaisneuvosto piti hyvänä yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpidettä, jossa nostetaan esiin työolojen esteettömyyden kehittämistä, jossa Helsinki voisi näyttää esimerkkiä.

7. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan palveluverkkosuunnittelun periaatteiden päivitys
Kuva:n palveluverkkosuunnitelman periaatteita olivat esittelemässä projektipäällikkö Eija Pyyhtiä ja projektisuunnittelija Rosa Pakarinen Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tilapalveluyksiköstä. Kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan palveluihin kuuluu laaja kirjo, yli 1000 erilaisia kirjasto-, liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelujen toimipistettä. Oman tuotannon lisäksi palveluverkkoon kuuluu yhteistyö yksityisen ja kolmannen sektorin tuottajien, tilojen ja digitaalisten ympäristöjen kanssa. (esitys).

Keskustelussa vammaisneuvosto piti kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen laajan palveluverkkosuunnitelman periaatteita hyvinä. Esteettömien kulttuuri- ja nuorisotilojen lisäksi toivottiin henkilöstölle valmiuksia kohdata erilaisia nuoria. Tilojen fyysisen esteettömyyden lisäksi tulee ottaa huomioon tilojen aistiesteettömyys, hajusteettomuus, terveysturvallisuus, hengitysterveys ja allergiaystävällisyys. Myös yhteiskäytössä olevien koulujen liikuntatilojen esteettömyys on tärkeää, samoin järjestöavustuksissa tulee suosia esteettömiä tiloja. Liikuntapalveluverkon tulee mahdollistaa myös soveltavan liikunnan toteuttaminen, jossa tarvitaan käyttöön myös lämminvesialtaita. Vammaisneuvosto muistutti, että vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden osallisuuteen toiminnassa ja tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää enemmän huomiota, erityisesti esteettömyydestä tulee kysyä käyttäjien näkemystä.

Palvelutarjontaan toivottiin myös viittomakielistä kulttuuria, esityksiä, kulttuurikummeja ja viittomakielisiä esiintyjä. Vammaisneuvosto esitti, että palveluverkon suunnitteluperiaatteisiin lisättäisiin saavutettavuuden käsitteen rinnalle myös esteettömyys.

8. Vammaisneuvoston lausunnot / kannanotot
Ei ollut.
9. Vammaisneuvoston toimikauden 2025–2027 suunnittelusta
Työvaliokunta valmistelee ehdotuksen vammaisneuvoston toimikauden 2025–2027 suunnitelmaa joulukuun kokouksessa käsiteltäväksi.
- Vammaisneuvosto hyväksyi ehdotuksen kevään 2026 vammaisneuvoston kokousajoista. Kokoukset pidetään tiistaisin: 13.1., 10.2., 17.3., 21.4., 19.5. ja 9.6., klo 13.30–16.

10. Vammaisneuvoston viestintä
Vammaisneuvoston viestintäsuunnitelma käsitellään joulukuun kokouksessa.

11. Vammaisneuvoston syys 2025
Vammaisneuvosto päätti vammaisneuvoston esteettömyys- ja saavutettavuus-tunnustuksen kohteen valmistelun aikataulusta. Valmisteluryhmä on pyytänyt ehdotuksia forms-lomakkeella su 16.11. mennessä. Valmisteluryhmä asettaa ehdotukset suosittelujärjestykseen 17.11. palaverissa. Vammaisneuvoston jäsenet ja varajäsenet päättävät kohteesta Forms-äänestyksellä 18.–19.11. päivien aikana.

Esteettömyys- ja saavutettavuustunnustuksen kohde julkistetaan 10.12. Helsingin ihmisoikeuspäivän tilaisuudessa kaupungintalon Tapahtumatorilla. Ihmisoikeuspäivän tilaisuudessa vammaisneuvoston esittelypöydän äärelle ilmoittautuivat pj. Sirpa Puhakka, Kristiina Karhos ja Susanna Haapala.

Vammaisneuvosto päätti järjestää ke 3.12. vammaisten päivän aamutilaisuuden ja sovittiin kuudesta yhdistyksen edustajasta, jotka pitävät 2 min lyhyet puheenvuorot tilaisuudessa. Puheenvuorojen asioiden kannattaa liittyä aiheisiin, joita toivoo kaupungin valtuuston ja sotepe-lautakunnan jäsenten edistävän ja joita he voivat edistää.

Vammaisneuvoston iltakoulun 17.11. keskustelujen aiheina ovat vammaisten yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi sekä vammaisneuvoston rooli. Erillinen kalenterikutsu lähetetään vammaisneuvoston jäsenille, varajäsenille ja kaupungin asiantuntijoille. Vammaisneuvoston syksy 2025 suunnittelukalenteri (liite).

12. Toimialojen ja järjestöjen ajankohtaiset asiat

Kaupunkiympäristön toimiala: on perustettu toimialan oma esteettömyyden asioiden työryhmä ja lisäksi on käynnistymässä kaupunkiyhteinen (kanslian ja eri toimialojen asiantuntijoiden yhteinen) esteettömyyden työryhmä, joissa käydään esteettömyysasioita läpi. Ajankohtaisena on esteettömyyslinjausten päivitystyö, jota valmistellaan kaupunkiyhteiseen ryhmään. Esteettömyysasiamiehen eläköitymisen jälkeen esteettömyystyötä organisoidaan niin, että esteettömyysosaamista jalkautetaan jokaiseen kaupunkiympäristön palvelun toimintaan, koulutaudutaan, verkostoidutaan ja lisätään laajasti esteettömyystietoisuutta, joka ei voi olla yhden ihmisen vastuulla. Esim. katu- ja liikennesuunnittelu palvelun esteettömyysryhmässä on joka yksiköstä eri alan asiantuntijoita, ja ryhmä päivittää tyyppikuvia, kehittää toimintaa sekä valmistelee asioita kaupunkiyhteiseen esteettömyysryhmään.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala: Uuden vammaispalvelulain alkuvaiheen soveltamisen haasteista [THL:n selvitys](#) hyvinvointialueilta. Helsingissä vammaispalveluissa henkilöstön saatavuuden tilanne on onneksi hyvä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala: Kulttuuripalveluissa edistetään palvelujen monianisuutta. 18.8. järjestetty moninaisuuden kick off tilaisuus, jossa oli laajasti inklusiivisuuden asiantuntijoita ja käsiteltiin moninaisuusvisiota. Kulttuuripalveluja voisi pyytää esittelemään aihetta vammaisneuvostolle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta ja Kansliasta ei ollut asioita.

Seuraavaan kokoukseen otetaan vammaisneuvoston jäsenten taustajärjestön ja ajankohtaisten asioiden esittelyyn Helsingin Invalidien Yhdistys ry.

13. Muut asiat

Ei ollut.

14. Tiedotusasiat

Puheenjohtaja kertoi kaupungin budjetin valmistelusta, jossa toivottavasti vammaispalvelujen talousarvion ylitykset kuitataan kaupungin ylijäämäiseksi arvioidulla budjetilla.

15. Seuraava kokous

Vammaisneuvoston seuraava kokous pidetään ti 9.12.2025 klo 13.30–16.00.

16. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Sirpa Puhakka kiitti aktiivisesta osallistumisesta ja päätti kokouksen klo 16.06.

Sirpa Puhakka
puheenjohtaja
sirpa.puhakka(a)pp2.inet.fi

Tiina Lappalainen
sihteeri, asiantuntija
tiina.lappalainen@hel.fi

Muistion ovat sähköisesti tarkastaneet:

Erkki Helo

Jan Huopainen

Liitteet:

Esitykset:

- Helsingin työllisyyspalvelut- täsmätyökykyisten ja vammaisten työllisyysasiat
- Henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026–2029
- Kuva:n palveluverkkosuunnittelun periaatteiden päivitys

Vammaisneuvoston syksy 2025 suunnittelukalenteri